

Warszawa, dnia 06 kwietnia 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3.056.4.2020

Pani

Odpowiadając na nadesłane drogą elektroniczną wystąpienie z dnia 21 marca 2020 r. w sprawie rozszerzenia zakresu projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) uzyskanych w związku z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe o umorzone osobie fizycznej wierzytelności z tytułu skonsolidowanego kredytu gotówkowego, uprzejmie informuję.

Z uwagi na fakt, iż w swoim wystąpieniu zgłosiła Pani postulat zmiany przepisów prawa podatkowego, wystąpienie to zostało zakwalifikowane jako petycja w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Przedmiotem petycji może być bowiem żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach).

W związku z powyższym wyjaśniam, co następuje.

W dniu 27 marca 2020 r. Minister Finansów podpisał rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe. Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod pozycją 548 i weszło w życie w dniu 31 marca 2020 r.

Zaniechanie poboru podatku dochodowego, analogicznie jak w przypadku obowiązującego do końca 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 listopada 2017 r.¹⁾, obejmuje między innymi umorzone osobom fizycznym wierzytelności z tytułu kredytów zaciągniętych na własne cele mieszkaniowe i zabezpieczonych hipotecznie, udzielonych przed dniem 15 stycznia 2015 r. przez podmioty, które podlegają nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, uprawnione do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw. Rozporządzeniem z dnia 27 marca 2020 r. objęto dochody (przychody) uzyskane w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

¹⁾ rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 2167).

Jest to pomoc państwa skierowana do osób, które, finansując inwestycję mieszkaniową przeznaczoną na własne cele mieszkaniowe, korzystały z kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie, w szczególności tzw. kredytów walutowych.

W związku z gwałtownym wzrostem kursu franka szwajcarskiego na skutek uwolnienia jego kursu przez szwajcarski Bank Centralny (15 stycznia 2015 r.), powodującej wzrost wysokości rat kredytów hipotecznych w walucie szwajcarskiej sytuacja kredytowa wielu polskich obywateli uległa znacznemu pogorszeniu. Stąd w sytuacji, gdy na skutek braku możliwości realizowania zobowiązań wobec podmiotu udzielającemu kredyt, został on w całości lub w części umorzony przez tę instytucję państwo poprzez zaniechanie poboru podatku *de facto* zwalnia od podatku uzyskany przez osobę fizyczną przychód z tytułu umorzonego zobowiązania. Ten rodzaj pomocy państwa został utrzymany w tym samym zakresie w rozporządzeniu z dnia 27 marca 2020 r.

Umorzenie wierzytelności kredytowych, innych niż wskazane w rozporządzeniu z dnia 27 marca 2020 r., stanowi podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychód z innych źródeł, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”. Dochód z tego tytułu podlega kumulacji z innymi dochodami i opodatkowaniu według skali podatkowej w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym uzyskano przychód z tytułu umorzenia wierzytelności.

Należy jednocześnie wyjaśnić, iż zaniechanie poboru podatku jest instytucją prawną o szczególnym charakterze. Stanowi pewnego rodzaju odstępstwo od podstawowej zasady podatku dochodowego od osób fizycznych – powszechności opodatkowania. Uprawnienie do jej stosowania posiada jedynie Minister Finansów, który w oparciu o przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa²⁾ może w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników, zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie.

Minister Finansów może zatem adresować zaniechanie poboru podatku jedynie do grupy podatników, a nie indywidualnych osób fizycznych. Organem, który rozpatruje sprawy osób fizycznych w zakresie podatku dochodowego jest naczelnik urzędu skarbowego, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania podatnika.

Ustawa – Ordynacja podatkowa w art. 67a przewiduje ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, do których ewentualnego zastosowania ma prawo naczelnik urzędu skarbowego. Zgodnie z tym przepisem organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b ustawy – Ordynacja podatkowa w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;

²⁾ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.).

3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa.

Należy jednak zauważyć, iż organ podatkowy, rozpatrując wniosek podatnika o zastosowanie jednej z wyżej wymienionych ulg, bada indywidualną sytuację podatnika i decyduje, czy w danym przypadku spełnione są przesłanki do zastosowania ulgi.

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Dyrektor
Departamentu Podatków Dochodowych
Aleksander Łożykowski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

W związku z rozpoczęciem stosowania z dniem 25 maja 2018 r. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE. L. 2016.119.1 z 04.05.2016 r.), dalej RODO uprzejmie informujemy:

- 1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Finansów z siedzibą w Warszawie 00-916, ul. Świętokrzyska 12.*
- 2. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych możliwy jest pod adresem – IOD@mf.gov.pl*
- 3. Pani/Pana dane przetwarzane są w celu realizacji ustawowych zadań Administratora, na podstawie przepisów prawa, w szczególności: art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.*
- 4. W związku z przetwarzaniem danych w celach wskazanych w pkt 3, Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym odbiorcom lub kategoriom odbiorców danych osobowych. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być podmioty uprawnione do odbioru Pani/Pana danych, w tym państwa trzecie, nienależące do UE, w uzasadnionych przypadkach i na podstawie odpowiednich przepisów prawa.*
- 5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania, lecz nie krócej niż okres wskazany w przepisach o archiwizacji.*
- 6. W związku z przetwarzaniem przez Administratora Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo do:*
 - ✓ dostępu do treści danych, na podstawie art. 15 RODO z zastrzeżeniem, że udostępniane dane osobowe nie mogą ujawniać informacji niejawnych, ani naruszać tajemnic prawnie chronionych, do których zachowania zobowiązany jest Administrator oraz z zastrzeżeniem art. 5 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;*
 - ✓ sprostowania danych, na podstawie art. 16 RODO;*
 - ✓ ograniczenia przetwarzania danych, na podstawie art. 18 RODO.*
- 7. Podanie danych osobowych jest obligatoryjne na mocy przepisów prawa.*
- 8. W przypadku uznania, iż przetwarzanie przez Administratora Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy prawa, przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*

9. *Przetwarzanie Pani/Pana danych może odbywać się w sposób zautomatyzowany, co może wiązać się ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji, w tym z profilowaniem, które wykonywane jest przez Administratora na mocy obowiązujących przepisów prawa. Dotyczy to poniższych przypadków:*

- ✓ *dokonywania oceny ryzyka naruszenia prawa, gdzie ocena ta dokonywana jest na podstawie danych zadeklarowanych w złożonych dokumentach, w oparciu o ustalone kryteria.*
- ✓ *dokonywania oceny ryzyka naruszenia prawa, gdzie ocena ta dokonywana jest na podstawie danych pozyskiwanych z dostępnych publicznie rejestrów oraz portali społecznościowych, w oparciu o ustalone kryteria.*

Konsekwencją dokonanej oceny, w powyższych przypadkach, jest automatyczne zakwalifikowanie do grupy ryzyka, gdzie kwalifikacja do grupy nieakceptowalnego ryzyka może skutkować zmianą relacji i podjęciem dodatkowych czynności przewidzianych prawem.